

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1925.

Andra kammaren.

Nr 2.

Måndagen den 12 januari.

Kl. 10,30 f. m.

§ 1.

Upplästes följande till kammaren inkomna sjukbetyg:

Att riksdagsman Anders Henrikson på grund av sjukdom är tillsvidare förhindrad att infinna sig vid riksdagens sammanträde, intygar på heder och samvete.

Falkenberg den 3 januari 1925.

G. Krikortz,
leg. läkare.

§ 2.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att vid plenum onsdagen den 14 denna månad företaga val av tre ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna, två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli, åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 3.

Vidare beslöt kammaren, likaledes på förslag av herr talmannen, som förmålde sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, att företaga val av ledamöter i de ständiga utskotten samt i utrikesnämnden fredagen den 16 och av suppleanter i samma utskott och nämnd lördagen den 17 innevarande januari.

Ordet begärdes nu av herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag ber få hemställa, att kammaren måtte besluta att välja suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av två över de ordinarie ledamöterna i varje särskilt utskott.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 4.

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 10,45 till slottskapellet, varefter riksdagspredikan hölls. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Maj:ts Konungen öppnade riksdagen med ett tal, varefter hans excellens herr ministern för utrikes ärendena Undén uppläste Kungl. Maj:ts berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Efter det första kammarens talman framfört första kammarens undersåtliga vörndnad, framträdde andra kammarens **talman** och yttrade: Eders Majestät! Åter ha riksdagens kamrar samlats inför Eders Majestät för att mottaga budskapet om riksdagens öppnande och för att därefter gå till fullföljande av det ansvarsfulla värv, som påvilar riksdagens ledamöter.

Den andra kammare, som jag här i dag har äran företräda inför Eders Majestät, är till sin sammansättning beträffande personvalet tämligen omändrad sedan förra året. Många även för Eders Majestät kända ansikten saknas här i dag och nya män ha trätt i de avgäendes ställe.

Dock är det mig en glädje att kunna försäkra, att denna nya andra kammare skall följa de gamla goda traditionerna vid ärendenas behandling i riksdagen, alltjämt med sikte på det rätta och det bästa för land och folk.

Det är dock svårt att nå det bästa för land och folk, då vi alltjämt gå i väntan på sådan lättnad i världsläget, som kan återverka välgörande även på vårt land, men därute fortfarande råder oro och osäkerhet.

Må vi emellertid åter förena oss i en gemensam önskan, framför andra nyårsönskningar, om en sådan ändring till det bättre av världsläget, att vårt land därigenom kan säkras och tryggas.

Andra kammaren delar Eders Majestäts tillfredsställelse över att i dag inför tronen få mottaga tro- och huldhetsed av äldste sonsonen, och kammaren framför i anledning härav sina bästa välönskningar samt uttalar inför Eders Majestät sin undersåtliga vörndnad.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1925—1926.

Härpå avlade hans Kungl. Höghet Arvfursten, Hertigen av Västerbotten Gustaf Adolf Oscar Fredrik Arthur Edmund tro- och huldhetsed till Hans Maj:t Konungen, varefter ceremonien på rikssalen avslutades; och åtskildes andra kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattat före avgången från dess samlingsrum.

In fidem
Per Cronvall.

Onsdagen den 14 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Herr statsrådet *Linders* avlämnade
dels Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, angående godkännande av dels en internationell konvention av den 4 maj 1910 angående bekämpandet av den vita slavhandeln och dels en internationell konvention av den 30 september 1921 för undertryckande av handeln med kvinnor och barn;

nr 5, med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 kap. 38 § rättegångsbalken;

nr 6, med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 31 maj 1918 innefattande särskilda bestämmelser angående rätten till inmutning inom vissa län;

nr 8, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 3, 8 och 9 §§ i lagen den 25 maj 1894 angående jordfästning;

nr 9, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 28 juni 1895 om handelsbolag och enkla bolag m. m.;

nr 10, med förslag till lag om ändrad lydelse av 6, 7, 8 och 21 §§ i lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta;

nr 2, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.;

nr 7, med anhållan om riksdagens yttrande rörande ett å den internationella arbetsorganisationens konferens i Genève år 1921 antaget förslag till konvention angående obligatorisk läkarundersökning av barn och unga personer, som användas till arbete ombord å fartyg; och

nr 11, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

dels ock Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen den 2 i denna månad med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet *Karl Samuel Levinson* att under innevarande års lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Kammaren beslöt att lägga nämnda skrivelse till handlingarna, varjämte underrättelse om innehållet i skrivelsen skulle meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

De avlämnade propositionerna blevo på begäran bordlagda.

§ 2.

Jämlikt beslut den 12 i denna månad företogs nu val av tre ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna; och blevo därtill utsedda:

herr *Bengtsson* i Norup,
 » *Eriksson* i Grängesberg och
 » *Lindman*,

envar med 192 röster.

§ 3.

Vidare anställdes val av de två ledamöter, vilka jämte två ledamöter av första kammaren skulle hava inseende över riksdagens kansli; och blevo därtill valda:

herr af *Ekenstam* och
 » *Hagman*,

vardera med 144 röster.

§ 4.

Vid härefter företaget val av åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning blevo därtill utsedda:

herr *Borg*,
 » *Brännström*,
 » *Engberg*,
 » *Eriksson* i Stockholm,
 » *Hamrin*,
 » *Johansson* i Kälkebo,
 » *Jönsson* i Revinge och
 » *Magnusson* i Skövde,

envar med 134 röster.

§ 5.

Slutligen anställdes val av tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter; och blevo därtill valda:

herr *Holmström* i Gävle,
 » *Jansson* i Edsbäcken och
 » *Kristensson* i Göteborg,

envar med 116 röster.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 2—5 här ovan omnämnda valen.

§ 7.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herrar *Olsson* i Ramsta och *Schill*, nr 1, om beredande av gottgörelse för av ålgar förorsakad skada å växande gröda;

herr *Herou m. fl.*, nr 2, om upphävande av spannmålstullarna; samt

herr *Wagnsson*:

nr 3, om sänkning av åldersgränsen för politisk rösträtt; och
 nr 4, om sänkning av åldersgränsen för kommunal rösträtt.

Nämnda motioner bordlades.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes:

Kungl. Maj:ts den 12 innevarande januari på rikssalen avlämnade proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov;

Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit;

riksdagens år 1924 församlade revisorerers berättelser:

om den år 1924 av dem verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 januari—30 juni 1923;

om den år 1924 av dem verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924;

angående riksbanken; och

om granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning;

justitieombudsmannens ämbetsberättelse samt tryckfrihetskommitténs berättelse; samt

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

§ 9.

Ordet lämnades härefter till herr **förste vice talmanen**, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts proposition nr 1 angående statsverkets tillstånd och behov måtte uppföras sist å föredragningslistan för nästa plenum.

Denna hemställan bifölls.

§ 10.

Justerades ett protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11,50 f. m.

In fidem
Per Cronvall.